

74ԻԴ ՏԱՐԵԴԱՐԶ ԱՊՐԻԼԵԱՆ ԵՂԵՌՆԻ

Ինչպես նախընթաց տարիներուն, այս տարի եւս Ս. Երկրի հայուքներն արժանաւորապէս կերպով եւ իր բոլոր բաղկացուցիչ տարրերով — Հայ Երիտասարդաց Միութիւն, Հայ Մարմնակրթական Ընդհ. Միութիւն եւ Երուսաղէմացի Հայոց Ժառանգական Միութիւն, ու նաեւ Հայ Կարողիկէ համայնքը (Հայ Բողոքական համայնք գրեթէ գոյութիւն չունի հոս) — նշեց յիշատակը Մեծ Եղեռնի միլիոնավեա զոհներուն:

Աւագ երկուսաբքի, 24 Ապրիլի առաւօտուն, թէ՛ Ս. Յակոբեանց Մայր Տաճարին եւ թէ Խաչի Ճոճագարնին վրայ գնուած Հայ Կարողիկէ եկեղեցւոյ մէջ մատուցուեցաւ հոգեզատեան հանգիստուոր Ս. Պատարագ: Ի Ս. Յակոբ պատարագեց Ս. Զատիկի տօնին առթիւ քաղաքս ժամանած Ռուսմանիոյ եւ Պուլկարիոյ Հայոց երկարամեայ Առաջնորդ Գեորգ. Տ. Տրեայր Արեւոյ. Մարտիկեանը, իւր միւսին մէջ՝ համայնապետ Գեորգիւի Տ. Յովսէփ Մ. Վրդ. Ռուսեան որ ապա, հետեւ ունենալով Յրանչիսկեան Ընծայարանի ուսանող Դեղամ Սել. Պոլսեանը, ներկայ եղաւ Մայր Տաճարի հոգեհոգիոսին: Հոն էին նաեւ Յրանչիսկեանց Կիւսրոսի Փոխանորդ Հայր Արքարագ, Ս. Յարութեան Տաճարէ Յունաց Տեսուչ Դանիէլ Նպիսկոպոս, Ասորուց Նպաւը (Ասորիներն ալ վերջերս սկսած են նկատի ունենալ Ապրիլ 24ը իբրեւ իրենց ալ շարքի սկզբնաւորութեան քրուական), Ղպոց վանահայրը եւ այլ հոգեւորական ու պետական անձնաւորութիւններ: Ս. Պատարագի աւարտին, Ամեն. Սրբ. Պատրիարք Հայրը իր Արքունի տուաւ օրուան պատգամը, որուն առաջին եւ վերջին մասերը կու տանք ստորեւ. —

«Այս տարի կը լրանայ 74-ամեակը Ապրիլ 24ի անաւոր Եղեռնին եւ մեր 1.5 միլիոն զարնամաման վկաններուն, որոնց բոլորին կարմիր յիշատակովը անգամ մը եւս կը բացուին մեր սիրտերը, գերագոյն ոգեկոչումի մը մէջ ոգեւոր անոնց անբառամ փառքը, որքան եղբերական՝ նոյնքան խախտուիչ:

«Ազգ մը ոյր մըն է. երկու իրողութիւններ կը կազմեն այդ ոյրն, անցեալի

ժառանգութիւնը եւ ներկայի սերը: Ապրիլ 24ը եղբերական ժառանգութիւնն է մեր անցեալին, իսկ իր անմեռ յիշատակը մեր մէջ ապրեցնելու գործը՝ սրբազան պատրասականութիւնը մեր ներկայ եւ գալիք սերունդներուն: Եթէ կարենանք պահել այն իտեալները՝ որոնց համար մեռան անոնք, եւ մեր նահատակ սիրելիներու քաղցր յիշատակին մէջէն իրաւ երկարին մեր ձեռքերը, եղբայրութեան գերագոյն ազատասանով, այն ասեւ մեր մեռելները կ'ունենան հողին խաղաղութիւնը, իսկ մենք՝ մեր պատրասականութիւնը կատարած ըլլալու խղիճ պարտք: Եւ այն ասեւ միայն իրաւունք պիտի ունենանք բնելու, թէ չսուցի օրն է որ կ'ապրինք, բայց փառքի տօն մըն է որ կը փառաւորենք: Կորսնցուցինք բայց չկորսուեցանք, պիտի կորսուէինք գուցէ եթէ չկորսնցնէինք: Մեր մեռելները մեր անմահութիւնը կ'երեւցին:»

Քառոցէն ետք Ն. Ամենապատուութիւնը նախապահեց հոգեհոգեզատեան ծանուցում պատգամովին (որուն ընթացքին ընդհատուեցաւ կը հնչէր մեծ զանգը Մայրավանքին) եւ ապա զլուրը անցաւ դէպի Ս. Փրկչի ազգային գերեզմանատունը ընթացող քափօրին: Կային Հայերէն, Անգլերէն, Արաբերէն եւ Սերայերէն լեզուներով լոգուողներ՝ Ցեղասպանութիւնը դատապարտող: Արարչի Նահատակներու Յուշարձանի ոտին զետեղուեցան ազգային զանգաւան կազմակերպութիւններու ծաղկեպսակները եւ վերսին կատարուեցաւ Հոգեհոգեզատեան Կարգ:

Հանգստեան այս կարգին ներկայ եղաւ մեծամասնութիւնը Սաղիմահայ գաղութին:

Կեսօրէ ետք, խումբ մը Հայ Երիտասարդացի փորձեցին խաղաղ ցոյց մը կազմակերպել Թէլ Ավիվի Թրֆակոն Հիւպատոսարանի դիմաց: Ցեղայ վերադառնալով Նաճա, ներկայ եղան Ս. Նիկողայոս եկեղեցւոյ մէջ կատարուած հոգեհոգեզատեան պատգամովին, որուն նախազանց Գեորգ. Տ. Դանիք Նպա. Սահակեան եւ քաւ. Բանի մը խօսք:

Հայկական Ցեղասպանութեան տարեդարձը աննշմար չանցաւ նաեւ տեղական մամուլէն եւ ծայրասպիւռէն: